

Projekt

zpracován pro 7. ročník celostátní soutěže

„Bezpečná nemocnice“

Uplatnění konceptu bazální stimulace při uspokojování potřeb bezpečí a jistoty u seniorů

Sekce 2: Ošetrovatelstvo – medicínská oblast

MUDr. Helena Kajtmanová

Mgr. Jana Mášková

Nemocnice Písek, a.s.

Karla Čapka 589

Písek, 397 01

zapsaná u Krajského soudu v Českých Budějovicích, odd. B, vl. 1462

IČO: 26095190

DIČ: CZ26095190

Tel.: 382 772 001

1 SOUHRN

Poskytování bezpečné a kvalitní ošetrovatelské péče patří mezi základní cíle při uspokojování potřeb pacientů. Současná ošetrovatelská péče je na vysoké profesionální úrovni, využívá moderní pomůcky, znalosti založené na výzkumných šetřeních a poskytuje kvalitní péči na základě ošetrovatelských standardů.

Člověk představuje bio-psycho-sociální jednotku, která má své biologické, psychické, sociální a spirituální potřeby. Poskytování ošetrovatelské péče vyžaduje holistický přístup k pacientovi. Jedním z nejtěžších úkolů pečujících pracovníků je pochopení potřeb pacientů, porozumění jejich prioritám a poskytování profesionální a humánní péče, která vychází právě z potřeb pacientů. V hierarchii potřeb dle A. Maslowa jsou ošetrovatelské činnosti na oddělení následné péče zaměřeny zejména na uspokojování základních biologických potřeb – hygiena, zajištění příjmu potravin, vyprazdňování... Naším cílem je uspokojovat nejen tyto potřeby pacientů, ale zároveň se zaměřit i na další stupínek v pyramidě potřeb, který představuje potřeby pocitu jistoty a bezpečí.

Pocit bezpečí znamená větší spolupráci ze strany pacienta. Získaná důvěra v ošetrovatelský personál je stěžejní pro úspěšnost poskytované péče a pro kvalitu života pacienta. Pacient, který má důvěru k personálu, se cítí v bezpečí a je v lepší psychické kondici, což zlepšuje jeho celkový stav. K uspokojování potřeby bezpečí a jistoty jsme se rozhodly uplatnit koncept bazální stimulace. Dle Karolíny Friedlové se bazální stimulace orientuje na oblasti podpory vnímání, komunikace a mobilizace zachovalých schopností klienta. Základem bazálně stimulační péče je respekt jeho autonomie.

Koncept bazální stimulace úspěšně praktikujeme na oddělení Dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče (DIOP). Zde pracuje vyškolený personál, který aplikuje prvky bazální stimulace u pacientů s apalickým syndromem. Oddělení získalo v roce 2013 certifikát „Pracoviště bazální stimulace“ udělený Institutem Bazální stimulace.

Na základě výsledků aplikace bazální stimulace na oddělení DIOP jsme se rozhodli rozšířit využití tohoto konceptu na lůžka následné péče, neboť věříme, že právě v péči o seniory má své nezastupitelné místo v uspokojování potřeb pacientů a zajištění bezpečné péče.

2 CHARAKTERISTIKA NEMOCNICE PÍSEK

Nemocnice Písek, a.s. je akreditovanou nemocnicí poskytující ambulantní i lůžkové zdravotní, diagnostické a léčebné preventivní služby v souladu se stanovenými předpisy a smlouvami s pojišťovnami. Je držitelem akreditace SAK ČR, všechny nemocniční laboratoře jsou pak akreditovány v režimu ČIA. Jediným akcionářem je Jihočeský kraj.

Nemocnice poskytuje špičkové služby v širokém spektru medicínských oborů, zajišťuje komplexní zdravotní péči mnoha odborností a úzce koresponduje s jednou z předních priorit Jihočeského kraje – kvalitní a dostupnou zdravotní péči postavenou na nejmodernějších medicínských metodách. Soustavné vzdělávání všech zaměstnanců je prioritou nemocnice. Svědčí o tom získání řady ocenění.

Nemocnice spolupracuje se Střední zdravotnickou školou v Písku a lékařskými fakultami, umožňuje odbornou a praktickou výuku v akreditovaných oborech aplikovaná fyzioterapie, porodní asistentka, sanitář. Je klinickým pracovištěm zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích kombinovaného studia oboru všeobecná sestra, porodní asistentka, nutriční terapeut, radiologický asistent a zdravotní laborant.

Nemocnice dlouhodobě hospodaří s kladným hospodářským výsledkem a neustále se profiluje ve stávajících oborech.

Základní ukazatele

- spádová oblast 80 000 obyvatel
- nemocnice disponuje kapacitou 394 lůžek, z toho 358 akutních lůžek a 36 lůžek následné péče
- nemocnice provozuje také 20 sociálních lůžek a 5 lůžek DIOP (dlouhodobá intenzivní ošetrovatelka péče)
- nemocnice má 744 zaměstnanců
- ročně je zde hospitalizováno 11 300 pacientů
- provedeno téměř 200 000 ambulantních vyšetření za rok
- odoperováno 10 000 pacientů
- v roce 2013 nemocnice investovala do svého rozvoje 40 milionů korun

Oddělení následné péče

Oddělení následné péče Nemocnice Písek provozuje 36 lůžek následné péče a 5 lůžek dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče. Příjem na lůžka se provádí na doporučení ošetřujícího lékaře z akutních lůžek nemocnice.

Cílem pobytu na lůžkách následné péče je:

- zlepšení zdravotního stavu, mobility a soběstačnosti na co nejvyšší možnou úroveň, aby se pacient mohl vrátit do domácího prostředí nebo do sociálního zařízení
- u nevléčitelně nemocných pacientů udržet co nejdéle stávající zdravotní stav a zajistit důstojné podmínky v závěrečné fázi života, bez fyzického a psychického utrpení
- péče o pacienty je komplexní se zaměřením na uspokojení bio-psycho-sociálních a spirituálních potřeb

Lékařská péče

Na oddělení jsou denně prováděny lékařské vizity, při kterých je vždy zhodnocen aktuální zdravotní stav, a jsou naplánovány další léčebné postupy.

Ošetrovatelská péče

Při příjmu pacienta se vždy provádí krátkodobý a dlouhodobý plán ošetrovatelské péče, která odpovídá všem trendům moderního ošetrovatelství. Kvalifikovaný ošetrovatelský personál zajišťuje komplexní odbornou péči. Denně je prováděna celková osobní hygiena, je kontrolován příjem jídla a tekutin. V případě nedostatečného příjmu potravy jsou podávány vysoce energetické doplňky výživy (Nutridrink, Diasip, Resourc). Vše je zapisováno do ošetrovatelské dokumentace.

Péče o chronické rány

Pacienti s chronickými defekty jsou léčeni metodou moderního vlhkého hojení ran. V pravidelných intervalech je prováděna fotodokumentace s popisem terapie a stanovením dalšího postupu. Na každé stanici je vyškolená zdravotní sestra, která se řídí pokyny lékaře a provádí převazy defektů.

Rehabilitační péče

Na oddělení denně dochází 2 fyzioterapeuti, kteří se dle indikace lékaře zaměřují převážně na nácvik soběstačnosti, udržení mobility, zlepšení kondice pacienta.

Logopedie

Na oddělení denně dochází logoped.

Spirituální péče

V případě zájmu a potřeb pacienta je možné zajištění spirituální péče.

Aktivizační programy

Na oddělení jsou pořádány pro pacienty různé aktivity. Pravidelně se zde zpívá za doprovodu hry na kytaru, předčítá nebo se vyrábí různé dekorační předměty na aktuální téma.

DIOP

Pracoviště DIOP poskytuje péči o základní životní funkce pro pacienty, u kterých došlo ke stabilizaci stavu po kritickém onemocnění, a neobnovila se některá ze životních funkcí. Pacienti na DIOP již nevyžadují umělou plicní ventilaci, vyžadují však intenzivní dlouhodobou ošetrovatelskou péči o dýchací cesty, výživu, speciální techniky bazální stimulace.

Využití bazální stimulace

Na oddělení je využíván koncept bazální stimulace. Orientuje se na oblasti podpory vnímání, komunikace a mobilizace zachovaných schopností pacienta. Bazální stimulace pomáhá zvyšovat kvalitu života a bezpečnost poskytované péče.

3 ZDŮVODNĚNÍ PROJEKTU (DEFINICE PROJEKTU)

Od roku 2013 získalo oddělení DIOP certifikát Pracoviště Bazální stimulace. V současné době pracují na oddělení tři všeobecné sestry a jedna fyzioterapeutka, které prošly základním, nástavbovým a prohlubujícím kurzem bazální stimulace. Při práci využívají prvky bazální stimulace nejen v péči o pacienty s apalickým syndromem, ale snaží se rozšířit tyto zásady i na ostatní desorientované pacienty. Po roce využívání celého konceptu bazální stimulace jsme provedli analýzu spolupráce pacientů a došli jsme k závěru, že tato metoda je velice vhodná k navázání spolupráce s pacienty, ke zlepšení komunikace verbální i neverbální, a vede k pocitu jistoty a bezpečí. V oblasti ošetrovatelské péče existuje velké množství rizik, která mohou pacienta ohrozit, poškodit či zhoršit jeho zdravotní stav. Pro zajištění bezpečí pacienta je třeba hledat cesty, jak tato rizika minimalizovat, a jednou z cest je využití konceptu bazální stimulace.

Bazální stimulace je vědecký pedagogicko-ošetrovatelský koncept podporující vnímání, komunikaci a pohybové schopnosti člověka. Ošetrovatelská péče je v konceptu strukturovaná tak, aby byly podporovány zachovalé schopnosti (komunikační a pohybové) klienta. Předpokladem je také práce s autobiografií (individualitou) klienta a integrace jeho příbuzných do ošetrovatelského procesu.

Koncept má vypracované rehabilitační techniky pro stimulaci vnímání tělesného schématu (somatická stimulace), vestibulární stimulaci, vibrační, taktilně-haptickou, chuťovou, optickou, auditivní a olfaktorickou stimulaci. Bazální stimulace je integrovatelná do klinické péče (intenzivní medicína, následná péče) u klientů s nezvratnými změnami jejich tělesného a duševního stavu výrazně podporuje kvalitu jejich života.

Tuto skutečnost lze využít v péči o postižené klienty, ale také o pacienty po traumatických či jiných postižení mozku. Podpora vnímání spočívá v podpoře reprodukce paměťových stop z dřívějších vývojových fází. Předpokladem je poskytnutí dostatku adekvátních podnětů, aby mohlo dojít k budování neuronálních struktur. Podněty, které v péči poskytujeme, musí být vhodně a individuálně strukturované. Péče dle principů bazální stimulace redukuje stres a podněcuje vlastní vývoj klienta.

Haptika (dotýkání) je v ošetrovatelské péči nedoceněným aspektem, který v případě efektivního využívání umožňuje navázání účinného vztahu mezi sestrou a pacientem.

SPOLUPRÁCE S RODINOU

Při uplatňování konceptu bazální stimulace musí být příbuzní a rodiny našich klientů do péče zapojeni. Je nutné vytvořit mosty mezi klienty a jejich rodinou a přáteli. Taková spojení se nevytvoří sama, je na nás, abychom byli při jejich budování oporou a spolutvůrci.

Mění se nejen kultura práce a komunikace, ale i kompetence ve vztahu ke klientům a jejich blízkým. Potřebujeme od příbuzných mnohem více informací, než je obvyklé v jiných zařízeních. Tyto informace pak využíváme při výživě klienta, v poskytované péči a podnětech, které vytváříme v závislosti na pohybu klienta, jeho vnímání a komunikaci s ním.

Nečekané doteky nebo necílené doteky mohou u pacientů se sníženým stupněm vnímání vyvolávat pocit strachu a nejistoty. Mohou je lekat i některé naše projevy, které přichází nečekaně. Proto musíme dát klientovi jasně najevo, kde začíná a kde končí naše přítomnost a činnost u něho. Tuto informaci můžeme poskytnout pomocí cíleného doteku, tzv. INICIÁLNÍHO DOTEKU. Místo doteku zvolíme na základě biografické anamnézy, nejčastěji to bývá rameno. Pevným a zřetelným dotykem ho vždy informujeme o počátku a ukončení naší přítomnosti či činnosti s jeho tělem. Dotek je jasný, zřetelný a přiměřeného tlaku. Je nutné jej podpořit i verbálně a musí ho všichni, kteří přijdou s pacientem do styku, respektovat a poskytnout, včetně návštěv, uklízeček a dalších osob. Každý příchozí o něm musí být informován, což zajišťuje informační tabulka na viditelném místě u lůžka, kde je zaznamenáno i místo iniciálního doteku a verbální projev.

Primárním cílem zvládat koncept bazální stimulace je schopnost empatie. Empatie je charakterizována jako schopnost „já bych mohl být tebou“. K usnadnění identifikace a konfrontace s pacientovými pocity využíváme mnemotechnickou pomůcku R. Smitha – **NURSE-ing Emotion**

Name the emotion	Pojmenování emoce (nálady, pocity)
Understand the emotion	Porozumění emoci
Respect or praise the patient	Respektování či pochvala pacienta
Support the patient	Podpora pacienta
Explore what underlies the emotion	Zjištění, co je základem – důvodem těchto pocitů

4 CÍLE PROJEKTU

A) Zajištění bezpečné péče o pacienty

- Uspokojení potřeby pocitu bezpečí a jistoty uplatňováním konceptu bazální stimulace v ošetrovatelské péči o seniory.
 - Zlepšení spolupráce pacientů s ošetřujícím personálem.
 - Zlepšení celkového stavu pacientů.

B) Zvýšení kompetencí personálu

- Zvýšení kvalifikace personálu v oblasti bazální stimulace.
 - Zvýšení motivace k výkonu povolání.
 - Prevence syndromu vyhoření.
 - Uspokojení potřeby seberealizace.

5 SITUAČNÍ ANALÝZA

5.1 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza představuje nástroj k sestavení systematické analýzy, zaměřený na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňujících strategické postoje. Identifikuje silné a slabé stránky podniku a porovnává je s vlivy v okolí podniku, tedy s příležitostmi a ohroženími a směřuje k syntéze jako východisku pro určení strategie.

S – silné stránky

- podpora managementu
- předchozí zkušenosti
- dobrý ekonomický stav nemocnice
- profesionální pracovní tým
- dostupné lidské zdroje pro realizaci

W – slabé stránky

- nedostatek pomůcek
- omezené finanční prostředky
- náklady na vzdělávání
- zatížení zdravotnického personálu
- navýšení ošetrovatelské dokumentace

O – příležitosti

- akreditace nemocnice
- zvýšení bezpečnosti pacientů
- proces zvyšování kvality ošetrovatelské péče

T – hrozby

- fluktuace personálu
- neochota personálu k dalšímu vzdělávání – některým pracovníkům vyhovuje zavedený systém péče a pracovních povinností, nemají zájem o další vzdělávání a změnu k přístupu ošetrovatelské péče

Z uvedené analýzy vyplývá podpora managementu nemocnice pro realizaci projektu v souvislosti s přínosem zvýšení kvality ošetrovatelské péče o seniory, který koncept bazální stimulace splňuje.

5.2 ANALÝZA STAKEHOLDERS

Interní stakeholders:

Vlastník NP, a.s. – Jihočeský kraj

→ neutrální podpora projektu

Management NP

→ plná podpora pro projekt

→ chápe cíle a očekává přínos projektu pro organizaci

Lékaři

→ podpora projektu

→ spolupráce

Nelékařský zdravotnický personál

→ počáteční odmítavý postoj, navýšení činností, dokumentace

→ očekáváme pochopení smyslu projektu, aktivní zapojení

→ nutná změna přístupu k pacientům

→ očekává profesní růst a možnost vzdělávání, dobré pracovní podmínky, respekt, dobrý pracovní kolektiv

Externí stakeholders:

Pacienti

→ očekávají kvalitní péči, uspokojení potřeb

→ jsou závislí na ošetrovatelské péči

Příbuzní pacientů, blízké osoby

→ očekávají kvalitní péči pro své blízké

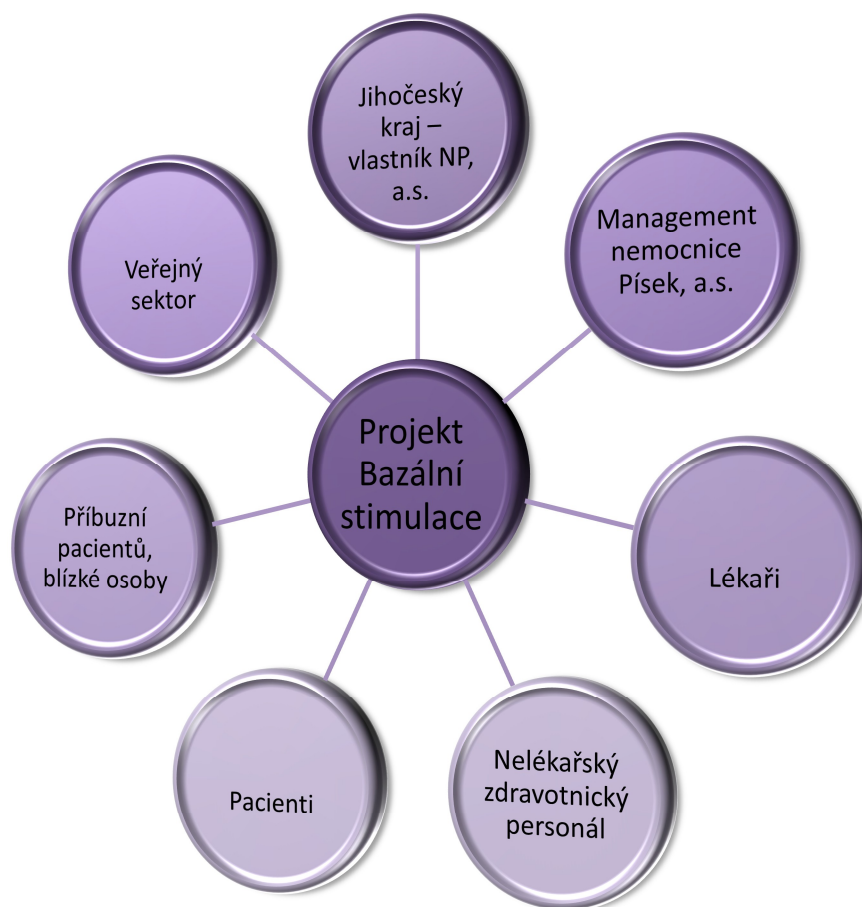
→ zapojení do projektu

→ pocit pomoci, užitečnosti

Veřejný sektor

→ hodnotí nabídku péče v jednotlivých zařízeních

→ hodnotí kvalitu péče dle vlastních zkušeností nebo dle získaných informací

Pro úspěšnou realizaci projektu je důležité získat zdravotnický personál ke spolupráci. Management oddělení musí správně odhadnout kombinaci motivačních faktorů u jednotlivých pracovníků. Pro vzdělávání v základním kurzu bazální stimulace vybrat personál, u kterého je předpoklad nadšení a schopnosti šířit pozitivní pohled na změnu v přístupu k pacientům. Pro zdárnou realizaci je nutné zmapovat i vazby v pracovním týmu a vybrat leadra z řad ošetrovatelského personálu, který vnese zájem mezi ostatní pracovníky. Počítáme s využitím poznatků realizace bazální stimulace na DIOP a podporu sester vzdělaných v tomto oboru.

5.3 ANALÝZA LIDSKÝCH ZDROJŮ

Projektový tým:

- Organizační činnosti:
 - management Nemocnice Písek, a.s.
 - prim. MUDr. Helena Kajtmanová (primářka oddělení následné péče)
 - Mgr. Jana Mášková (vrchní sestra oddělení následné péče)

- Zavedení projektu do praxe:
 - vybraný personál oddělení následné péče v kategorii všeobecná sestra, sanitářka, sanitář
 - výběr jednotlivců na základě osobnostních předpokladů pro využití bazální stimulace u seniorů a pro motivaci dalších pracovníků ke vzdělávání a spolupráci

Pro realizaci projektu má nemocnice k dispozici kvalitní tým pracovníků, kteří budou postupně do projektu zapojeni a budou se podílet na jeho realizaci. Organizační tým má vysokou odbornou kvalifikaci, zkušenosti z konferencí a vzdělávacích aktivit, pozitivní motivaci a zapálení. Členové realizačního týmu mají výborné komunikační dovednosti a jsou motivováni vedením nemocnice, neboť management staví budoucnost nemocnice na osobním rozvoji zaměstnanců.

5.4 FINANČNÍ ANALÝZA PROJEKTU

- VZDĚLÁVÁNÍ
 - základní kurz Bazální stimulace®
 - náklady 4000,- Kč za osobu
 - počet osob - 12 za celou dobu projektu
 - celkem 48 000,- Kč

- POLOHOVACÍ POMŮCKY
 - polohovací pomůcky pro bazální stimulaci
 - náklady 30 000,- Kč

Dle uvedeného přehledu tvoří nejvyšší náklady na projekt vzdělání personálu v základním kurzu bazální stimulace. Pro zavedení konceptu do praxe v rámci celého oddělení je zapotřebí co nejvíce proškolených zaměstnanců. Pouhé předávání informací mezi personálem není přijatelné z důvodu zajištění odbornosti. Vzdělávání má také vysoký motivační přínos pro jednotlivé pracovníky.

Dalším nákladem jsou polohovací pomůcky, které jsou nezbytné pro realizaci konceptu bazální stimulace. Poloha pacienta, pohodlné a nebolestivé uložení, má velký význam pro pocit jistoty a bezpečí pacientů.

Ukázka polohovacích pomůcek:

Vynikající **multifunkční polštář na polohování vleže i sedě** při bazální stimulaci. Polštář se velmi dobře přizpůsobí tělu v každé pozici.

Polštář **vhodný pro polohování na boku** a k podložení nohou a rukou. Lze s ním docílit optimální fixace pacienta vleže na boku a to několika způsoby. Zároveň se dá používat pro méně obvyklé polohování “téměř” na břiše.

Ideální pro **všechny modifikace polohování na boku**. Zachovává hranice těla a zároveň nebrání v kontaktu s nemocným. Nečastěji je používán v domovech pro seniory nebo domovech se speciální péčí a to zejména pro ženy. Hojně využití nalézá také na odděleních ARO a JIP u dlouhodobě ležících pacientů.

Skvělý k **polohování na lůžku i v křesle**. Jeho mohutnost dává klientovi **pocit bezpečí**. Je ideální pro ty, u kterých se jedná o pasivní pohyb, a nejsou schopni sami udržet tělo. Vytvoří **perfektní hnízdo na zádech**, kde kopíruje hranice těla, vypočloží hlavu a podepře ruce vedené podél těla. V křesle pak tvoří jedinečnou oporu vertikalizovaného těla.

Je **absolutní jedničkou svou univerzálností použití**. Má největší využití v mnoha modifikacích na zádech, bocích i v křesle. Zachovává hranice těla a **zároveň posiluje vnímání vlastního těla, vytváří naprosto jedinečný pocit bezpečí**.

Zdroj: <http://www.globemedical.cz/cs/polohovaci-pomucky-a-bazalni-stimulace>

6 NÁVRH A ZDŮVODNĚNÍ ŘEŠENÍ PROJEKTU

Cyklus kvality – PDCA

Walter Shewhart, 1930, později E. Demmings vytvořili systém pro efektivní řešení a zlepšování výrobních aktivit, procesů a systému, který je zároveň jednoduchou metodou pro zavádění změn. Metoda se skládá ze **4 kroků: PDCA**

P – Plan (plánuj)

Při uspokojování potřeb pacientů je zapotřebí zavést nové přístupy ošetrovatelské péče. Poznávat každého pacienta individuálně a jeho potřeby nejen hodnotit na úrovni bio-psycho-sociální a spirituální, ale také se snažit o realizaci uspokojení potřeb a to nejen biologických. Na oddělení následné péče funguje velmi dobře systém ošetrovatelské péče o pacienty, ale je zaměřen především na uspokojování biologických potřeb. S ohledem na holistický přístup a celistvost každého jedince je nutné uspokojovat i ostatní potřeby ve větší míře než doposud. Tyto potřeby současný personál neumí, nechce nebo nemůže uspokojovat, proto je potřeba hledat cesty ke kvalitnější ošetrovatelské péči. Koncept bazální stimulace umožňuje změnu přístupu ošetrovatelského personálu k pacientům. Pro realizaci bude nutné motivovat a získat personál, který bude ochotný ke vzdělávání a zavádění nových postupů a který pomůže získat ostatní členy ošetrovatelského týmu.

D – Do (dělej)

V průběhu tří let bude proškolen postupně 12 nelékařských zdravotnických pracovníků, kteří se budou podílet na zavádění konceptu bazální stimulace do ošetrovatelské péče o seniory na oddělení. Postupně budou nakoupeny také polohovací pomůcky určené pro bazální stimulaci. Uplatňované techniky bazální stimulace budou zaznamenávány do ošetrovatelské dokumentace pacientů.

C – Check (kontroluj)

V průběhu realizace projektu budou probíhat setkání personálu v rámci porad na oddělení, kde budou řešeny případné problémy a nedostatky. U každého pacienta budou opakovaně hodnoceny jeho potřeby. Vedením oddělení bude sledován celkový přístup ošetrovatelského

personálu k pacientům. Vedení oddělení se zaměří také na motivaci personálu pro udržení systému citlivé a ohleduplné ošetrovatelské péče.

A – Act (jednej)

Po přijetí a zavedení konceptu bazální stimulace do praxe bude zapotřebí dále školit a motivovat personál. Vzhledem k předpokládané fluktuaci personálu bude potřeba zajistit vzdělávání dalších pracovníků v oblasti bazální stimulace a udržet nebo zvyšovat míru kvality ošetrovatelské péče. Využití konceptu bazální stimulace v ošetrovatelské péči o seniory bude zaneseno do standardů ošetrovatelské péče na oddělení.

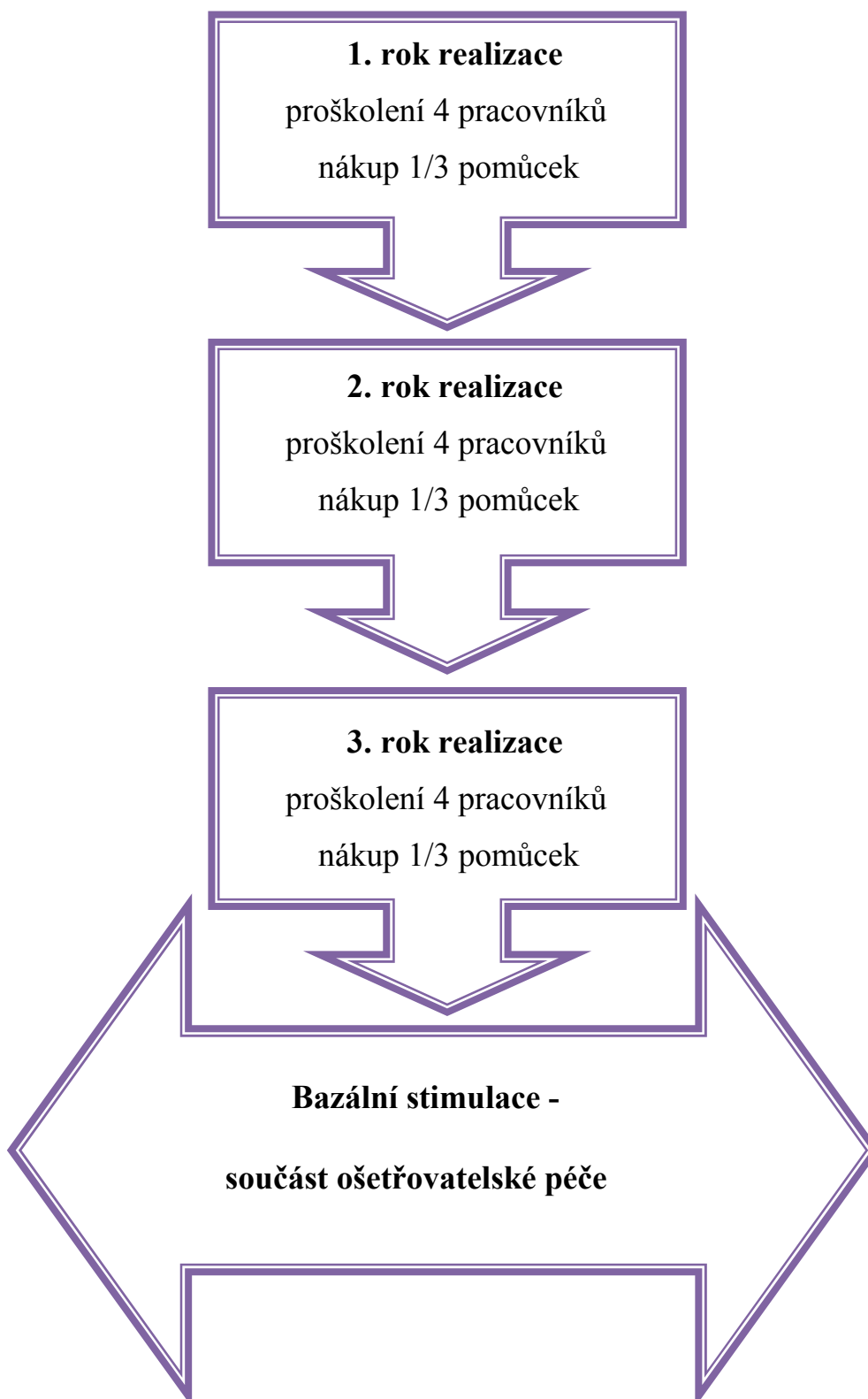
Na začátku projektu bude ošetrovatelskému personálu rozdán dotazník se zaměřením na vybrané prvky zvyšující kvalitu ošetrovatelské péče. Na základě vyplněných dotazníků bude zmapována problematika požadavků a přání personálu v oblasti poskytování ošetrovatelské péče. Dotazníky nebudou anonymní, aby bylo možné vyhodnotit jednotlivé požadavky a určit pracovníky s pozitivním přístupem k dané problematice a umožnit jim vzdělávání a seberealizaci.

Dotazník pro ošetrovatelský personál:

Co by Vám osobně nejvíce pomohlo při zvládnání péče o pacienta?

Faktory zvyšující kvalitu péče o seniory	Popište problém nebo požadavek
1. Podpora spolupracovníků	
2. Vzdělávání	
3. Větší spolupráce s rodinou	
4. Větší uznání práce a pravomoci	
5. Dostatek času na poznání pacientů	
6. Týmová práce	

7 ČASOVÝ PLÁN ZAJIŠTĚNÍ PROJEKTU

V průběhu realizace projektu bude koncept bazální stimulace aktivně zaváděn do ošetrovatelské praxe, dále bude postupně zaváděna ošetrovatelská dokumentace – vstupní dotazník, realizace bazální stimulace, která je již vedena na oddělení DIOP.

8 UDRŽITELNOST A OPAKOVATELNOST PROJEKTU

Pro udržení projektu je potřeba zajistit jeho realizaci na Oddělení následné péče, odkud by se mohl rozšířit na další oddělení nemocnice. Pro udržení bude nutné nastavit příznivé podmínky pro personál oddělení, aby se co nejvíce snížila míra jeho fluktuace. I přesto bude zapotřebí zajistit vzdělávání nového personálu, neboť úplné personální stability nelze dosáhnout.

Výsledky realizace budou prezentovány v rámci seminářů na odděleních a Geriatrické konferenci, kterou již třetím rokem pořádá Oddělení následné péče.

Zajištění realizace a udržení projektu v organizaci:

- vytvoření sester konzultantek s certifikátem bazální stimulace
- postupné proškolení zdravotního i ošetrovatelského personálu
- rozšíření konceptu bazální stimulace na ostatní oddělení nemocnice
- odpovídající ohodnocení certifikovaného nelékařského personálu
- snaha o zlepšení interpersonální komunikace
- snaha o zlepšení komunikace s rodinnými příslušníky
- podpora managementu nemocnice
- interní hodnocení bezpečí pacienta

Zajištění informovanosti o projektu:

- semináře na jednotlivých odděleních
- prezentace na regionálních konferencích
- intranet nemocnice
- publikace v odborných časopisech
- publikace v regionálním tisku
- vytvoření informačních brožur pro rodinné příslušníky

9 MONITORACE A HODNOCENÍ PROJEKTU

Projekt se zaměřením na přístup k pacientovi, na komunikaci, empatii nelze objektivně monitorovat. Naším kritériem je přístup personálu k pacientovi.

Je dokázáno, že sestry mohou mít sklon k častějšímu vyhledávání sociálních kontaktů s osobami, které nejsou fyzicky závislé, než s osobami vyžadujícími vyšší stupeň dopomoci a se závislejšími jedinci s rozsáhlejšími funkčními deficity. Sestry jsou se zmatenými pacienty, pacienty v bezvědomí a s kognitivním znevýhodněním záměrně méně často v interakci, než s lucidními.

Svou roli jistě sehrává také skutečnost, že si v určitých situacích jednoduše nevědí rady, a než by pochybily, kontaktu se snaží vyhýbat.

Naším cílem je zlepšit podvědomí ošetrovatelského personálu o důležitosti získání důvěry a pocitu bezpečí pacienta formou konceptu bazální stimulace. Chápající a empatický postoj s respektem, opírající se o porozumění vede ke zlepšení vztahu sestry – pacient a tím k navození podmínek pro lepší zvládnutí celkového zdravotního stavu pacienta.

Na začátku a na konci projektu bude personálu rozdán anonymní dotazník, který bude sloužit jako zpětná vazba v přínosu projektu pro ošetrovatelský personál. Pokud projekt splní požadavky, mělo by na jeho konci dojít k pozitivnějšímu hodnocení daných oblastí a ke zlepšení celkového pohledu na oblast ošetrovatelské péče.

Hodnocení přístupu ošetrovatelského personálu na začátku a konci projektu

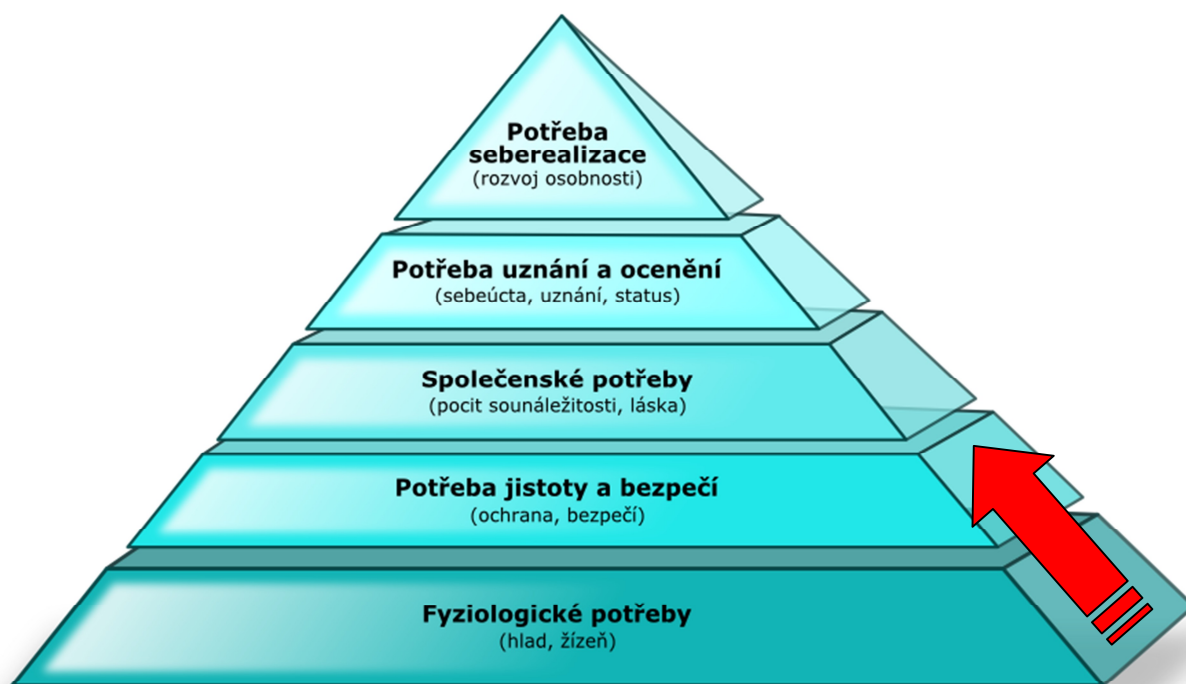
0 – žádná, 1 – mírná, 2 – střední, 3 – vysoká

Označte v každé oblasti jedno číslo, které nejvíce odpovídá Vašemu úsudku.

	Na začátku projektu	Na konci projektu
Obava z neúspěchu	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Negativní emoce (strach, obavy, nezájem...)	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Nepřipravenost	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Čas věnovaný komunikaci s pacientem	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Čas věnovaný komunikaci s rodinou	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Týmová práce	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Uspokojení z vykonané práce	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3
Podpora vedení	0 – 1 – 2 – 3	0 – 1 – 2 – 3

10 ZÁVĚR

Maslowova pyramida potřeb

Koncept bazální stimulace je úzce propojen s emoční inteligencí ošetrovatelského personálu.

Hlavním přínosem projektu je zkvalitnění uspokojování potřeb bezpečí a jistoty u seniorů zlepšením emoční inteligence ošetrovatelského personálu. Používání emoční inteligence přispívá ke zlepšení komunikace, zvyšuje porozumění, pomáhá lépe vnímat realitu, navozuje stav vnitřního klidu, jistoty a sebedůvěry. Zvyšuje sebepoznání, a tím zlepšuje nejen vztah k sobě samého, ale roste i pochopení druhé osoby, jejich problémů, komplikací, potřeb. Toto zlepšení vždy znamená důležitý osobní rozvoj, který je prospěšný a potřebný pro každého jedince pracujícího s geriatrickým pacientem. Většinou platí, že čím má člověk vyšší emoční inteligenci, tím lépe se mu daří zvládat nejen běžné, ale i mimořádně náročné životní situace.

Ošetrovatelský personál musí rozumět emocím klientů, ovládat motivaci a umět v praxi používat správné empatické přístupy, jedním z nich je i koncept bazální stimulace.

V současnosti již není péče o seniory ve zdravotnictví koncentrována pouze na geriatrická oddělení, ale s nemocnými seniory se zdravotní sestry a ošetrovatelský personál

setkává takřka na všech zdravotnických pracovištích. Naším cílem je rozšířit tento projekt i na ostatní oddělení nemocnice.

Je-li péče – třebaže na špičkové úrovni – zaměřena pouze na uspokojování základních biologických potřeb, ale nezohledňuje principy autonomie, smysluplnosti a důstojnosti, nemůže být považována za péči kvalitní.

Motto.

Způsob, jakým pečujeme o své děti v době svítání jejich života, a způsob, jakým pečujeme o staré v období soumraku jejich života, je měřítkem kvality společnosti. (Hubert Humprey)

Seznam příloh:

- 1) Informační leták pro příbuzné a známé pacientů.
- 2) Certifikát udělený Institutem Bazální stimulace na oddělení DIOP.

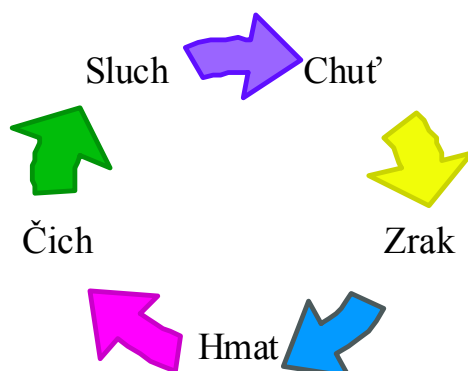
Oddělení následné péče

DIOP

Pracujeme s konceptem bazální stimulace

Bazální stimulace se orientuje na oblasti podpory vnímání, komunikace a mobilizace zachovaných schopností pacienta. Znamená to, že se snažíme vaším příbuzným a blízkým pomocí naučených technik umožnit lépe vnímat sebe sama a okolní svět.

Umíme stimulovat:

⇒ čerpáme poznatky z biografické anamnézy

V našich podmínkách nejčastěji aplikujeme:

- 1) Celková koupel nebo masáž zklidňující
- 2) Celková koupel nebo masáž povzbuzující
- 3) Neurofyzilogická koupel nebo masáž
- 4) Polohování – mumie, hnízdo, mikropolohování
- 5) Masáž stimuluující dýchání

Bazální stimulace na DIOP

Vážení příbuzní,

svěřili jste do naší péče svého blízkého. V jeho nemoci, po kterou se stává závislý na naší péči, bychom mu chtěli umožnit jeho potřeby a zvyky. Proto se snažíme provádět co nejosobnější ošetrovatelskou péči. K tomu ale od Vás potřebujeme některé údaje, abychom Vašeho příbuzného mohli podporovat v jeho návycích. V odborné terminologii se vaše péče jmenuje „Bazální stimulace“ (BS).

BS je koncept podporující vnímání, komunikaci a pohybové schopnosti člověka. Ošetřující péče je strukturována tak, aby podporovala schopnosti pohybu, komunikace nebo vyhaslé reflexní schopnosti znovu obnovila. BS pomáhá zvyšovat kvalitu života.

Abychom podpořili schopnost komunikace, používáme dotyky a slova.

Základním prvkem je **INICIÁLNÍ DOTEK** (individuální u každého člověka).

Přivítejte a rozlučte se pokud možno vždy stejnými slovy.

Při rozhovoru používejte takovou formu komunikace, na kterou byl zvyklý.

Pro podporu vnímání používáme stimulaci:

Auditivní – hudba, TV, 1x týdně zpěv s ostatními klienty našeho odd.,

Orální – chutě, vůně, ukládáním cucacích váčků do úst pacienta.

Optickou – sledování TV, fotografie rodiny, oblíbené obrázky a předměty, dětské kresby, pokud používá brýle - vždy nasadit.

Taktilně-haptickou – vkládáme do rukou klienta oblíbené předměty, předměty užívané k výkonu povolání (volant, řídítka, mobil...),

K podpoře pohybové schopnosti používáme **SOMATICKOU STIMULACI**.

Somatická stimulace umožňuje vjemy ze svého těla a stimuluje vnímání tělesného schématu a následně okolního světa.

Do somatické stimulace řadíme:

- zklidňující somatickou stimulaci – redukce neklidných stavů, navození celkového tělesného uvolnění
- povzbuzující somatickou stimulaci – podporuje klientovu aktivitu, zvyšuje úroveň vědomí
- masáž stimulující dýchání – u pacienta s tracheostomií, umělou plicní ventilací
- kontaktní dýchání – umožňuje klientovi vnímat vlastní dech
- vestibulární stimulace – umožňuje lepší prostorovou orientaci

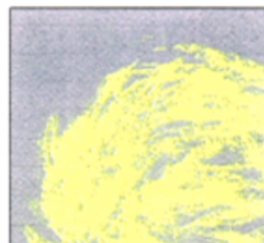
Nedílnou součástí bazální stimulace je i zapojení rodiny.

My, jako zdravotnický personál, uděláme pro Vašeho blízkého mnohé, ale více pro něj můžete udělat Vy, už jen Vaší přítomností a aktivním zapojením do procesu BS.

Předem děkujeme za spolupráci a jsme Vám kdykoli k dispozici, abychom zodpověděli Vaše dotazy.

INSTITUT Bazální stimulace, s.r.o.
J. Opletala 680, 738 01 Frýdek-Místek
IČ: 25889966, DIČ: CZ25889966
Zapsán v obchodním rejstříku Krajského soudu Ostrava,
oddíl C., vložka 24700

INTERNATIONALER FÖRDERVEREIN
BASALE STIMULATION® E.V.

uděluje certifikát
PRACOVISŤE
BAZÁLNÍ STIMULACE

č. 01/IBS/2013

NEMOCNICE PÍSEK, A. S.
ODDĚLENÍ DIOP
Karla Čapka 589, 397 23 Písek

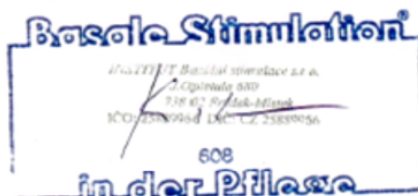
na základě supervize ze dne 9.1.2013

Základní akreditovaný kurz proběhl ve dnech: 2.-4.11.2011

Nástavbový akreditovaný kurz proběhl ve dnech: 6.-7.3.2012

Prohlubující kurz proběhl dne: 10.4.2012

Platnost certifikátu do 23.1.2016

PhDr. Karolína Friedlová
Praxisbegleiter Basale Stimulation® in der Pflege

Vydal INSTITUT Bazální stimulace ve Frýdku-Místku dne:

23.1.2013